

Závěry přezkoumání, zda stále trvají důvody pro omezení počtu práv k využívání rádiových kmitočtů v kmitočtovém úseku 451,3–455,74/461,3–465,74 MHz

Dne 7. 2. 2011 skončila platnost přidělu rádiových kmitočtů společnosti Telefónica Czech Republic, a.s. pro zajištění veřejné komunikační sítě v kmitočtovém úseku 451,31–455,73/461,31–465,73 MHz. Ačkoliv držitel přidělu požádal před uplynutím doby platnosti o jeho prodloužení, neexistovalo žádné ustanovení zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), podle kterého by Český telekomunikační úřad mohl takové žádosti vyhovět. Po nabytí účinnosti novely zákona o elektronických komunikacích je však možno postupovat podle nově přijaté změny. Současně článek II., bod 9 Přejícných ustanovení zákona č. 468/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, stanoví: „*Pokud v době do 1 roku přede dnem účinnosti tohoto zákona došlo k ukončení platnosti přidělu rádiových kmitočtů uplynutím doby, na kterou byl tento udělen, postupuje Úřad přiměřeně podle § 20 odst. 4 a 5 zákona č. 127/2005 Sb., ve znění účinném ode dne účinnosti tohoto zákona.*“ Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) proto provedl přezkum, zda důvody pro omezení počtu práv k využívání rádiových kmitočtů stále trvají, a zjistil následující:

1. Dosavadní využití kmitočtového úseku 451,3–455,74/461,3–465,74 MHz

Pro výstavbu sítě mobilních telefonů první generace udělilo Federální ministerstvo spojů České a Slovenské federativní republiky dne 16. 11. 1990 společnému podniku Správa Pošt Telekomunikací Praha, s. p. a Atlantic West B.V., spol. s r. o., licenci „budovat, vlastnit a provozovat veřejnou mobilní radiotelefonní síť pro celé území České republiky“, na základě které měl její držitel exkluzivní právo provozovat veřejné bezdrátové telefonní síť v kmitočtovém pásmu 450 MHz a poskytovat veřejné bezdrátové telefonní služby v tomto pásmu po dobu 20 let. Tato licence upravovala v části D/2 právo držitele žádat o její prodloužení takto: „Držitel licence má právo požádat Ministerstvo o prodloužení doby platnosti Licence o prodlužovací období pěti (5) let kdykoli, avšak ne dřívě než dva (2) roky ani později než šest (6) měsíců, před uplynutím původní doby platnosti nebo kteréhokoli prodlužovacího období Licence ...“.

Pro mobilní síť 1. generace byl zvolen standard NMT (Nordic Mobile Telephony), používaný ve skandinávských zemích od roku 1981 v kmitočtovém úseku 453–457,5/463–467,5 MHz. V Československu (a následně v České republice) byl pro standard NMT stanoven kmitočtový úsek 451,3–455,74/461,3–465,74 MHz. Vzhledem k tomu, že se licence vztahovala na úzkopásmový standard NMT s kanálovou roztečí 20 kHz, byl v licenci kmitočtový úsek pro NMT definován pomocí středů krajních kanálů jako úsek 451,31–455,73/461,31–465,73 MHz.

Dne 1. 7. 2000 nabyt účinnosti zákon č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů (dále jen „ZT“). S ohledem na přechodné ustanovení § 107 odst. 4 ZT bylo zahájeno dne 30. 5. 2001 správní řízení ve věci vydání telekomunikační licence, která by nahradila Licenci z roku 1990. Na základě ZT byla právnímu nástupci původního držitele licence – společnosti Eurotel Praha, spol. s r.o. udělena rozhodnutím ČTÚ č. j. 5223/2002-610 dne 7. 2. 2002 *telekomunikační licence ke zřizování a provozování veřejné mobilní telekomunikační sítě v pásmu 450 MHz*. Tato licence nabyt právní moci dne 7. 2. 2002 a byla následně změněna rozhodnutím č. j. 6222/2003-610 o změně č. 1 ze dne 31. 3. 2003.

Původní licence z roku 1990 definovala pro využívání rádiových kmitočtů kanály o šířce 20 kHz, typické pro standard NMT. Licence z roku 2002 již připouští kromě standardu NMT i využívání jiných standardů tím, že stanoví, že *Telekomunikační síť může využívat standard NMT podle specifikace stanovené mezinárodní Asociací NMT, případně i jiný mezinárodně přijatý standard, který bude v souladu se způsobem využívání kmitočtových pásem* a šířku kanálu již nedefinuje. Toto ustanovení umožnilo s útlumem mobilní sítě 1. generace ve standardu NMT využít držitel licence tento kmitočtový úsek pro síť širokopásmového přístupu ve standardu CDMA. V průběhu roku 2003 spustil držitel licence – společnost Eurotel Praha, spol. s r.o. do testovacího a posléze standardního provozu mobilní datové připojení technologií CDMA v pásmu 450 MHz pod názvem Data Express. Po nabytí účinnosti zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), byla v roce 2005 podle přechodných ustanovení § 136 odst. 5 a 6 zákona o elektronických komunikacích telekomunikační licence nahrazena z hlediska práva poskytovat komunikační činnost všeobecným oprávněním a z hlediska práv k rádiovým kmitočtům v telekomunikační licenci obsažených byla nahrazena rozhodnutím o přidělu rádiových kmitočtů uděleným společnosti Eurotel Praha spol. s r. o. ze dne 2. 8. 2005, č. j. 26858/2005-613/II. vyř., následně ve znění změny ze dne 2. 8. 2006 (změna názvu společnosti na Telefónica O2 Czech Republic, a.s.).

V původní licenci z r. 1990 byla stanovena platnost licence na *20 let od data založení nebo data splnění nebo zřeknutí se všech podmínek popsaných v § 4.9 Dohody o založení společného podniku ... („datum zřízení“), přičemž se jako závazné bere to datum, které nastane nejpozději*. Toto datum – 7. 2. 2011 – je uvedeno jako datum platnosti ve všech následných licencích a přidělech. Tyto licence a přiděly uvádějí též právo žadatele požádat o prodloužení doby platnosti o prodlužovací období pěti let.

Společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. podala žádost o prodloužení doby platnosti přidělu rádiových kmitočtů dne 5. 8. 2010, s následnými doplněními. Úřad svým rozhodnutím čj. 102 276/2010-613/V. vyř. ze dne 1. 4. 2011 této žádosti nevyhověl s odůvodněním, že *správní orgán nemůže předmětné žádosti o prodloužení doby platnosti přidělu vyhovět postupem, který by nebyl slučitelný s aktuálním zněním zákona o elektronických komunikacích. Proto správní orgán opakovaně konstatuje, že neexistuje právními předpisy stanovená povinnost a ani možnost žádosti o prodloužení doby platnosti přidělu vyhovět*. K ukončení platnosti přidělu došlo dne 7. 2. 2011 uplynutím stanovené doby platnosti.

Po ukončení platnosti výše uvedeného přidělu rádiových kmitočtů provozuje společnost Telefónica Czech Republic, a.s. nadále síť širokopásmového přístupu k internetu ve standardu CDMA na základě individuálního oprávnění k využívání rádiových kmitočtů, platného do 30. 11. 2013. Počet uživatelů mobilního připojení k internetu prostřednictvím technologie CDMA této společnosti podle jejího sdělení v roce 2011 dosáhl 110 968. Udávané pokrytí v ČR činí 80 % populace.

2. Postup při přezkumu trvání důvodů pro omezení počtu práv

Dne 1. ledna 2012 nabyl účinnosti zákon č. 468/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Tento zákon nově stanoví v § 20 postupy Úřadu před uplynutím doby platnosti přidělu a v přechodných ustanoveních rovněž stanoví, že *pokud v době do 1 roku přede dnem účinnosti tohoto zákona došlo k ukončení platnosti přidělu rádiových kmitočtů uplynutím doby, na kterou byl tento udělen, postupuje Úřad přiměřeně podle § 20 odst. 4 a 5 zákona č. 127/2005 Sb., ve znění účinném ode dne účinnosti tohoto zákona*. Z toho důvodu zveřejnil Úřad dne 1. února 2012 *Sdělení Českého telekomunikačního úřadu o zahájení přezkoumání podle § 20 odst. 5 zákona o elektronických komunikacích, zda stále trvají*

důvody pro omezení počtu práv k využívání rádiových kmitočtů v kmitočtovém úseku 451,31–455,73/461,31–465,73 MHz.

Po zveřejnění sdělení o zahájení přezkoumání obdržel Úřad vyjádření od společnosti Telefónica Czech Republic, a.s., že dotčený kmitočtový úsek, který byl vymezen hodnotami 451,31–455,73/461,31–465,73 MHz s ohledem na středy kanálů NMT, by měl být v souladu s plánem využití rádiového spektra definován jako 451,3–455,74/461,3–465,74 MHz. Tého připomínce Úřad vyhověl.

Při přezkoumávání posuzoval Úřad vedle výše uvedeného i následující skutečnosti a očekávání:

V případě, kdy by nebyly nadále shledány důvody pro omezení počtu práv v dotčeném kmitočtovém úseku, by společnost Telefónica Czech Republic, a.s. mohla využívat předmětný kmitočtový úsek na základě individuálního oprávnění do 30. 11. 2013. Následně by bylo možno očekávat situaci, kdy by o individuální oprávnění k využívání rádiových kmitočtů požádalo více žadatelů. Podle § 17 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích by pak bylo rozhodující pořadí došlých žádostí a lze předpokládat, že by mohlo dojít k fragmentaci tohoto uceleného úseku spektra pro jednotlivé žadatele. To by ve svém důsledku znamenalo významné ohrožení provozování stávající sítě širokopásmového přístupu k internetu, a velmi pravděpodobně i omezení dostupnosti služeb přístupu k internetu pro velké množství zákazníků současného operátora. Současně by při neexistenci přidělu mohlo dojít k živelnému rozdělení tohoto celistvého (a tím cenného) úseku spektra tím k jeho znehodnocení z hlediska možného budoucího využití.

S ohledem na dosavadní využití dotčeného kmitočtového úseku je žádoucí zachovat omezení počtu práv a postupem podle § 20 zákona o elektronických komunikacích umožnit stávajícímu operátorovi získat nový přiděl bez výběrového řízení, avšak za podmínek stanovených podle zákona. Důvodem je potřeba zachování tohoto celistvého úseku spektra pro využití k poskytování celoplošných služeb širokopásmového přístupu k internetu a umožňujícího za přijatelných ekonomických nákladů pokrýt venkovské oblasti. I v případě ukončení poskytování služeb technologií CDMA lze očekávat, že předmětný souvislý kmitočtový úsek bude využitelný pro jiné širokopásmové aplikace např. pro systémy PPDR apod. I z těchto důvodů je žádoucí zachovat omezení počtu práv, které zajistí současně zachování celistvosti tohoto úseku a tím i jeho možné budoucí širokopásmové využití. O účelu budoucího využití bude možno rozhodnout v průběhu doby platnosti přidělu CDMA v návaznosti na vývoj evropské harmonizace. I v případě, že by toto pásmo zůstalo využitelné i nadále pro mobilní službu, bylo by vhodnější na budoucí technologicky neutrální kmitočty vyhlásit následně zcela nové výběrové řízení.

Úřad očekává, že v připravované aukci na udělení práv k využívání rádiových kmitočtů v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz, jejíž uskutečnění se předpokládá v roce 2012, budou pro další zájemce o poskytování celoplošných služeb přístupu k síti internet k dispozici jiné kmitočty, již plně harmonizované pro použití nových moderních technologií (4G). Proto Úřad považuje za vhodné ponechat v platnosti stávající omezení počtu práv, které nadále, avšak po časově omezené období, umožní využívat dotčené rádiové kmitočty efektivně a zajistit jejich využití pro účel, ke kterému jsou stanoveny, tj. poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací.

3. Závěr provedeného přezkumu

Na základě výše uvedeného Úřad postupoval při hodnocení zjištěného stavu podle požadavků § 20 odst. 4 zákona o elektronických komunikacích takto:

a) nutnost zachování omezení počtu práv:

Důvody pro omezení počtu práv k využívání rádiových kmitočtů v kmitočtovém úseku 451,3–455,74/461,3–465,74 MHz nadále trvají, neboť v tomto úseku je nadále poskytována

služba širokopásmového přístupu k internetu pomocí celoplošné sítě elektronických komunikací. Počet uživatelů mobilního připojení k internetu prostřednictvím technologie CDMA společnosti Telefónica Czech Republic, a.s. podle jejího sdělení v roce 2011 dosáhl 110 968 a udávané pokrytí v ČR činí 80 % populace. Tato služba zlepšuje přístup k internetu i mimo velká města. Její předností je mobilní charakter služby, což umožňuje uživatelům tuto službu využívat v rámci všech oblastí pokrytých na území ČR. Kmitočty jsou tedy účelně využívány. I z hlediska dalšího možného využití předmětného úseku spektra pro širokopásmové služby je nezbytné zachovat celistvost tohoto úseku, což je možné pouze zachováním omezení počtu práv.

b) účelné využívání přidělených rádiových kmitočtů dosavadním držitelem přidělu:

Jak je uvedeno výše, dosavadní držitel přidělu poskytuje službu přístupu k internetu ve standardu CDMA s dostatečným pokrytím i počtem účastníků. Individuální oprávnění bylo držiteli přidělu vydáno pro celý předmětný úsek. Využívání kmitočtů je v souladu s plánem využití rádiového spektra. Přidělené rádiové kmitočty jsou tedy využívány účelně.

c) technické podmínky dalšího využívání rádiových kmitočtů:

Dotčený úsek nedosahuje šířky 5 MHz požadované v současnosti pro technologicky neutrální širokopásmové systémy. Proto je žádoucí i s přihlédnutím k možným budoucím kmitočtovým potřebám systémů PPDR udělit časově omezený přiděl výhradně pro technologii CDMA, aby bylo zabráněno možným inovacím použité technologie, které by byly v rozporu s budoucími záměry využití tohoto úseku. Ačkoliv v současnosti nejsou známy žádné harmonizační záměry, kvůli nimž by bylo v následujících letech nutno měnit podmínky využívání tohoto kmitočtového úseku, možnost budoucího harmonizovaného využití se studuje. Pro vydání nového přidělu nebude nutné měnit stávající technické podmínky využívání rádiových kmitočtů. Proto je navrženo přiděl udělit s platností do 7. 2. 2018 (tj. na dobu sedmi let od konce platnosti původního přidělu), aby mohly být případné budoucí harmonizační kroky (např. v případě harmonizace pro PPDR) respektovány. Tento časový rámec však není v kolizi se zájmem a požadavkem operátora předmětné sítě (viz následující odstavec).

d) zájem dosavadního držitele přidělu o předmětné rádiové kmitočty:

Zájem dosavadního držitele přidělu o předmětné rádiové kmitočty vyplývá už ze skutečnosti, že po ukončení platnosti přidělu rádiových kmitočtů poskytuje držitel nadále službu v tomto kmitočtovém úseku na základě individuálního oprávnění k využívání rádiových kmitočtů. Držitel dále deklaroval, že zájem o udělení nového přidělu rádiových kmitočtů má i nadále, provozování sítě CDMA plánuje minimálně do roku 2017 a po tomto datu plánuje využití těchto kmitočtů pro nové technologie (např. LTE). Využití technologie LTE však nelze v rámci navržené doby platnosti do 7. 2. 2018 umožnit, protože by to umožnilo držiteli investice, které by v případě následného určení pásma pro jiné účely byly zmařené, což by nepochybně vyvolalo z jeho strany požadavky na jejich úhradu. Využitím úseku pro harmonizovaný systém LTE by rovněž mohlo dojít k ovlivnění hospodářské soutěže na trhu služeb mobilních komunikací a z tohoto důvodu by bylo nezbytné vyhlásit pro takový účel výběrové řízení otevřené pro všechny zájemce.

e) fungování hospodářské soutěže v oblasti elektronických komunikací:

Vzhledem k tomu, že pro poskytování širokopásmového přístupu k internetu mají stávající operátoři k dispozici další vhodná pásma, která tuto službu umožňují, a vzhledem k připravované aukci volných kmitočtů v pásmech 800, 1800 a 2600 MHz, která umožní zájemcům získat pro služby širokopásmového přístupu další kmitočtové úseky vhodné a harmonizované pro využití nových moderních technologií (4G) nebude vydáním nového časově omezeného přidělu pro systém CDMA v kmitočtovém úseku 451,3–455,74/461,3–

465,74 MHz hospodářská soutěž v oblasti poskytování služeb širokopásmového přístupu narušena.

Z výše uvedených důvodů má proto Úřad za to, že je třeba i nadále zachovat omezení počtu práv v kmitočtovém úseku 451,3–455,74/461,3–465,74 MHz a umožnit tak další pokračování provozu technologie CDMA s platností do 7. 2. 2018. V zákonem stanoveném předstihu pak Úřad rozhodne o způsobu využití dotčeného kmitočtového úseku po tomto datu.

*čj. ČTÚ-13 794/2012-613/II. vyř.
odbor správy kmitočtového spektra*